

Kulturaža

Trušč za prgišče sardin

Zasebni Špas teater, ki se v zadnjih sezonah upravičeno postavlja z največ prodanimi vstopnicami med vsemi slovenskimi gledališči, prav letos pa tudi z oskarjem za svojo blagovno znamko (Superbrand 2008), je za svojo prvo premiero v sezoni 2008/2009 pripravil že velikokrat preverjeno britansko odrsko uspešnico Michaela Frayna (r. 1933) *Hrup za odrom* (Noises Off, 1982), za katero je avtor ob krstni izvedbi dobil prestižni nagradi Evening Standarda in Laurencea Oliverja za najboljšo komedijo leta. Pri

Michael Frayn: Hrup za odrom, Kulturni dom Mengeš, premiera, 30. 10. 2008

nas so slovensko praizvedbo v prevodu Alje Predan in režiji Borisa Kobala uprizorili že v sezoni 1984/1985 v takratnem novogoriškem Primorskem dramskem gledališču, v istem prevodu ter z **Borisom Kobalom** tokrat v igrani vlogi režiserja pa je gledališko burko izza kulisja na oder Kulturnega doma Mengeš postavil režiser **Jaša Jamnik**, ki bo v ponovitvah tudi sam igral režiserja v alternaciji s Kobalom.

S feydeaujevsko matematično natančnostjo zgrajena situacijska in tipološka komedija, ki omogoča gledalcem troje do absurdnosti stopnjevanih burlesknih pogledov na kar se da »dramatičen« proces nastajanja in »življenja« značilne gledališke bulvarke (v fazi njene generalke, premiere in stote ponovitve), in sicer iz avditorija (v prvem in zadnjem dejanju) ter izza kulis (v osrednjem drugem dejanju), terja razmeroma zahtevno prizorišče v dveh nadstropjih in z množico vrat (scenograf Andrej Stražišar), ki s svojim obratom za 180 stopinj tudi v resnici razkrije gledalcem pogled za kulise ter drastično prizemlji njihovo pričakovanje domnevne visoke umetnosti na raven profanega, hipno porajajočega se in hkrati strahotno minljivega zabavljaškega ništrca. Za furiozno in drastično stilizirano igro v igri, ki ne razkriva le ustaljenih mehanizmov profanega bulvarskega burkaštva, ampak tudi

pogosto značilna razmerja med protagonisti v sleherni igralski družini oz. zasedbi, so seveda bili tudi tokrat ključnega pomena igralski profesionalci (poleg obeh v vlogah režiserjev še Nataša Tič Ralijan, Marijana Breclj, Dare Valič, Vojko Belšak, Alida Bevk, Blaž Valič, Alenka Kozolc in Gregor Geč), ki so zmogli oživiti tako ostro stilizirani (zajtajevani in zasmehovani) diletantizem cenениh podeželskih burkežev kot velikokrat tudi prvinsko zagnanost ter pridobljeno virtuoznost in

bistroumno odmerjenost preverjenih komedijantov. Po njihovi za-slugi je bil ves ta odrski ništrc in trušč za prgišče sardin zabaven in nikakor brez soli, saj nam je s kolektivno stvaritvijo kot celoto prepričljivo demonstriral, kako vsako vredno doživetje (umetnosti) kot ustvarjeni, izumljeni, izsanjani ... red vedno znova zraste – ob ključni udeležbi posameznikove nadarjenosti in ustvarjalnosti – iz nereda, kaosa.

SLAVKO PEZDIR

MARIJANA BRECLJ IN GREGOR GEČ V PREDSTAVI HRUP ZA ODROM